

Odisee
Campus Brussel
Warmoesberg 26 – 1000 Brussel
Tel. 02-608 49 34

**STAGEHANDLEIDING
EDUCATIEVE BACHELOROPLEIDING VOOR LAGER ONDERWIJS
3de OPLEIDINGSFASE**

CONCRETE AFSPRAKEN STAGE ZORG: ZORGCOÖRDINATOR/ZORGLERAAR

Bijlage bij de ECTS-fiche Praktijk: didactische stage 3
Academiejaar 2020-2021

Inleiding

In de 3e opleidingsfase krijgen onze studenten, tijdens de Module Zorg een initiatie in zorg(beleid). De studenten maken kennis met de zorgkaders (zorgcontinuüm, handelingsgericht werken, M-decreet, UDL,...) en leren oog te hebben voor specifieke onderwijsbehoeften van kinderen. Nu kinderen met specifieke onderwijsbehoeften omwille van het M-decreet steeds vaker in het gewone onderwijs worden opgevangen, is de nood aan samen nadenken over optimale zorg van groot belang. Ook eerder in de opleiding worden onze studenten via het leren ontwerpen van brede basiszorg met binnenklasdifferentiatie en remediëring voorbereid op het werken binnen een zorgbrede school.

Onze studenten leren dat onderwijs op maat bieden gebeurt in samenspraak: in team, met partners buiten de school, al co-teachend, met ouders en niet in het minst, ook met het kind zelf. Doorheen de opleiding zouden de studenten een positieve grondhouding ten opzichte van zorg moeten ontwikkeld hebben.

Om theorie te kunnen koppelen aan praktijk en te leren van de ervaringen in het werkveld, willen we onze studenten de mogelijkheid geven om een stage te lopen als zorgleerkracht/zorgcoördinator.

We willen de focus van onze studenten verbreden door hen te laten participeren in verschillende taken om hen zo een breed beeld te geven van de functie van zorgleerkracht/zorgcoördinator. Daarnaast willen we hen activeren door een individuele taakstelling (stageproject) te laten opnemen en realiseren tijdens de stageweek.

Observatie/participatiedagen (2 momenten)

Het doel van de observatiedagen is een eerste kennismaking met de school, met de schoolwerking, de taak van de zorgcoördinator/-leraar en diens opdracht zodat de student zich goed kan voorbereiden op de stage. De student verkent globaal de zorgaanpak op school en geeft hem of haar inzicht in zorgbehoeften van kinderen in functie van het gekozen stageproject. De zorgcoördinator functioneert meestal als mentor van de stage.

- De student observeert breed en verkent het zorgbeleid en de zorgwerking van de school. Een globale schets van het zorgbeleid van de school voegt de student toe aan de stagemap.
 - o via observatie en gesprek met de zorgcoördinator;
 - o via lectuur en verzameling van documentatie van de school;
 - o via gesprekken met kinderen, leerkrachten en andere hulpverleners;
 - o via het inkijken van individuele dossiers en de wijze waarop in de school onderwijsbehoeften in kaart worden gebracht en opgevolgd (LVS, zorgplan,...);
- De student en mentor bespreken de opdrachten die de student zal uitvoeren tijdens de actieve stage en maken een planning op; ze kiezen de insteek van het stageproject (uitleg zie verder).
- De student blijft actief contact houden met de mentor tot aan de stage, maakt afspraken over het uitwisselen van voorbereidingswerk,...
- De student bezorgt een weekrooster met de ingeplande taken aan de stagebegeleiders.

Actieve stage (periode 19 april t/m 28 mei 2021)

De stage omvat een week binnen de periode van 19 april t/m 29 mei 2021. De totale werkbelasting voor de student (voorbereiding inclusief) schatten we in op ongeveer 50 werkuren.

Met deze stage verkent de student breed de zorgwerking van de school. De student heeft een tweeledig takenpakket. Het eerste pakket omvat een brede verkenning van de taken van de zorgcoördinator in een school (op leerling, klas en schoolniveau). De zorgcoördinator/zorgleerkracht neemt de student als het ware 'op sleeptouw' waardoor de student een goed zicht krijgt op wat zorg in een school allemaal omvat. Het tweede pakket omvat een eigen (kleinschalig) stageproject.

Het eerste takenpakket: brede verkenning

Zorg op een school situeert zich op drie niveaus: ondersteuning in de klas en het werk met individuele of groepjes kinderen; ondersteuning van de klaswerking via leerkracht/teamwerk/... en ondersteuning op schoolniveau (en beleid).

De bedoeling is dat samen met de zorgcoördinator voor ongeveer de helft van de totale werktijd binnen deze drie niveaus activiteiten worden gekozen waaraan de student kan deelnemen. Dit kan als observator (bv. gesprek met ouders volgen, MDO bijwonen,...), participierend (meedraaien in de kangoeroeklas, ...) of echt actief (als co-teacher in een klas, eigen observaties brengen op een zorgoverleg,...). Ook voorbereidend werk kan hierbij geselecteerd worden (bv. doornemen van een tekst, dossier,...). Deze taken worden in de stageplanning opgenomen, alsook wordt erbij vermeld wat de rol is van de student (observatie, participierend, actief).

Het is de bedoeling dat student en zorgcoördinator de inspiratielijst van de taken van de zorgcoördinator/zorgleerkracht (zie volgende bladzijde) gebruiken voor de selectie van taken, al kunnen schooleigen ideeën natuurlijk ook een plaats krijgen.

Het tweede takenpakket: stageproject

Voor de andere helft van het totale takenpakket kiest de student in samenspraak met de mentor een klein stageproject. Dit is een opdracht waar de student de andere helft van de stageperiode aan werkt en die bijdraagt tot de zorgwerking van de school. Het is logisch dat de student voor dit project gekoppeld wordt aan één specifieke klas.

Hieronder geven we enkele voorbeelden, die slechts ter illustratie zijn:

- de student observeert heel gericht het gedrag van een kind in de klas (volgens methodiek zoals bv. ABC-schema), hij doet dit al participierend, co-teachend in een klas. De observaties worden door de student ingebracht in een overleg en dienen tot het mee scherp stellen van de specifieke onderwijsbehoeften van het kind;
- de student begeleidt een inclusie-kind met een mentale beperking in een klas;
- de student bestudeert hoe in een klas met een kind met autisme, de aanpak meer zou kunnen aansluiten bij de onderwijsbehoeften van voorspelbaarheid en duidelijkheid en dit op een UDL-wijze;
- de student voert in een klas waarin gepest wordt samen met de zorgcoördinator de No-blame aanpak uit;
- de student verzamelt materialen en bronnen om een zorg+/kangoeroe-uren op te starten in de school. Als pilootproject werkt hij met een groepje Zorg+ kinderen een project uit;
- de student functioneert als co-teacher in een klas met de bedoeling op die manier een breed aanbod aan differentiatie te bieden. De vormen van co-teaching én de beoogde differentiatie

worden door de student samen met de klasleerkracht voorbereid. De student raadpleegt vooraf bronnen inzake co-teaching en differentiatie.

Voor het stage-project wordt het sjabloon van weekrooster ingevuld waarin ook doelen worden opgenomen (zie verder).

Praktische afspraken

- De student formuleert bij de stage persoonlijk ook eigen leervragen/leerdoelen.
- De stagemap ligt steeds ter inzage in de klas. Daarin neemt de student zijn voorbereidingswerk op, een overzicht van zijn activiteiten en bijhorende voorbereiding, verslagen van overlegmomenten en activiteiten waaraan hij of zij deelneemt.
- Er komt bezoek van de stagebegeleider. Het is echter niet de bedoeling om studenten aan het werk te zien (tenzij de kans zich voordoet), wel om een gesprek met de mentor en student te hebben over het verloop van de stage.

Na de stage

- We vragen de mentor om na afloop van de stage het feedbackformulier in te vullen en aan de student mee te geven of te mailen naar de stagebegeleiders. De student bezorgt de mentor het feedbackverslag bij aanvang van de stage en zorgt ervoor dat het formulier wordt opgeladen op Toledo.
- Daarnaast evalueert de student zijn eigen functioneren aan de hand van de feedbackwijzer. Aan de hand hiervan schrijft de student een reflectie over de stage die hij uiterlijk een week na de stage op Toledo oplaadt.

Taken op niveau van de leerlingen (microniveau)	Taken op niveau van de leerkrachten (mesoniveau)	Taken op niveau van de school (macroniveau)
Hulp bij het 'volgen' van leerlingen • aanspreekpunt voor kinderen • observatie van een kind in de klas (of observatie mogelijk maken) • uitvoeren van diagnostische toetsen op vraag van leerkrachten • hulp bij het afnemen van individuele vorderingstoetsen (bv. LVS – toetsen) Hulp bij differentiatie/ zorg voor leerlingen • hulp bij binnenklasdifferentiatie • klasinterne en klasexterne remediëring van individuele zorgleerlingen • hulp aan leerlingen met individuele zorgnoden d.m.v. gesprekken met kinderen over werkhouding, pesten, gedrag... • hulp aan leerlingen specifieke onderwijsbehoeften: kinderen met dyslexie, AD(H)D, dyscalculie, hoogbegaafdheid, sociaal – emotionele problemen... Overleg met ouders • informatie inwinnen i.v.m. specifieke onderwijsbehoefte of opvoedingsvraag. • in functie van zorgplan • overstap naar school op maat • op vraag van ouders	Hulp bij het signaleren en analyseren van zorgnoden van leerlingen in overleg met leerkrachten: • aanspreekpunt voor leerkrachten • ondersteunen bij het gebruik van LVS • begeleiden bij het signaleren en analyseren van zorgvragen: werkhouding, gezinssituatie, gedrag, ... • hulp bij het bespreken van foutenanalyses • ondersteuning bij de observatie en interpretatie van observatiegegevens en rapportering • advies en informatie inwinnen en doorgeven bij onderwijsleerproblemen, sociaal – emotionele problemen, ontwikkelingsproblemen • hulp bij het behouden van leerlingendossiers/ zorgplannen: verslagen, toetsgegevens, leerlingenfiches Hulp bij de werking van het zorgoverleg/MDO • begeleiden bij de aanvraag van het zorgoverleg/MDO • begeleiden bij de opvolging van de afspraken op het zorgoverleg/MDO • begeleiden bij het opstellen van individuele zorgplannen, doelen, stappenplan en acties • begeleiden bij de opvolging en evaluatie van zorgplannen Hulp bij de uitbouw van een krachtige leeromgeving • Begeleiden bij het aanmaken, aanpassen en verzamelen van materialen • begeleiden bij curriculumdifferentiatie/ontwikkelingsplan • klasinterne hulp bieden bij differentiatie • hulp bij het begeleiden van gedifferentieerde subgroepen • begeleiden: advies, leer- en ervaringssituaties in de klas helpen aanpassen, modelleren van werkvormen, hulp bieden bij zelfstandig werken... • hulp bij het implementeren van SES – acties • begeleiden bij de aanpassingen van individueel zorgkinderen (individuele ontwikkelings- en leerlijnen) • ondersteunen van oudergesprekken	Organiseren van een leerlingvolgsysteem • beheer van LVS-systeem: toetskalender, klaarmaken materialen, instructie bij afname, verwerking van gegevens, registratiesysteem • analyse van groepsgegevens • uitbouw zorg-materialen: o.a. inventaris van zorgvragen en interventies • planning van maatregelen bij leerstoornissen, diagnose- en observatie-instrumenten aanreiken • planning en begeleiding bij evaluatie en rapportering Organiseren van een zorgoverleg/MDO • opstellen van een draaiboek voor een zorgoverleg/MDO • opstellen van een agenda • voorbereiden van een zorgoverleg/MDO • modereren en verslag maken • bijhouden en opvolgen van gemaakte afspraken • aanspreekpunt tussen kinderen, leerkrachten, ouders, ... • bijwonen collegiaal overleg, overleg klasleerkracht zorgteam, ouders, externen...overgangsgesprekken, zorgteam, zorgoverleg, ... • agendapunten inbrengen voor PV, werkgroep, ... • organiseren van infoavonden, oudercontacten, begeleiding en samenwerking met ouders, ... • overleg mogelijk maken voor klasleerkracht met ouders, CLB... door hem/haar te vervangen. • contacten leggen met CLB, BuD, externen, ... Organiseren van een krachtige leeromgeving • evalueren methodes en materialen: aanpak, werking, effecten, leerlijnen • organiseren van klasoverschrijdende werkvormen en groepeeringswijzen Uitbouwen van een zorgbeleid volgens de schoolvisie • ontwikkelen en bewaken van een visie op zorg, uitgeschreven in een zorgplan binnen het schoolwerkplan. • zorgen voor een goede integratie van zorg in prioriteitenwerking • ontwikkelen en opvolgen van het GOK-plan • uitbouwen samenwerkingsverbanden met scholengemeenschap, BuD, ... • bewaken structuur planmatig handelen: signaleren, analyseren, diagnosticeren, voorbereiden, plannen, uitvoeren en evalueren • sturen van de zelfevaluatie van het zorgbeleid

		Zorg dragen voor de professionele ontwikkeling van leerkrachten in het kader van zorgbreed werken • leerkrachten informeren over nieuwe ontwikkelingen, materialen, ... • organiseren van nascholingen en vormingen voor leerkrachten • stimuleren van leerkrachten voor het lezen van vakliteratuur, volgen van studiedagen, ... • begeleiden implementatie vernieuwingen • begeleiden van leerkrachten: advies, informatie, modelleren, klasbezoek, organiseren collegiale consultatie en overleg, coachen mentoren van beginnende leerkrachten, ...
--	--	--

Gegevens hieronder invullen a.u.b.:

Naam student:	
Klas student:	
Contactgegevens student:	
Naam stageschool:	
Volledig adres stageschool:	
Telefoonnummer stageschool:	
Leerjaar + klas (bv. 5A):	
Naam/mail klasmentor:	

Odisee – Studiegebied: Onderwijs
Educatieve Bachelor voor Lager Onderwijs

STAGEROOSTER

	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
Data → Uren ↓					

In de stageplanning vermeld je:

- de gekozen taken (wanneer je waar aan het werk bent, met wat), of je een observerende, participerende of actieve rol hebt in die taak. Maak zo concreet mogelijk.

- ...

Specifieke STAGEOPDRACHT: Project
Omschrijving: Doelen: Gewenst resultaat: Persoonlijke leervragen en leerdoelen van de student:

